

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

PAPP KÁROLY r. altábornagy

Szám:

Tárgy: alapvető jogot érintő rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

Üi.:

Tel.:

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **panaszos** által előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés a) és e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. Tájékoztatom, hogy a bírósági felülvizsgálat iránti keresetet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340/B. § (1) és (2) bekezdésére, a Pp. 394/B. § (1) bekezdésére tekintettel, a Pp. 397/I. § (1) bekezdése alapján elektronikusan is benyújthatja. Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban. A határozat bírósági felülvizsgálta iránti keresetlevél elektronikusan előterjesztésre szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le.

A határozatot kapják:

- 1.) panaszos
- 2.) Független Rendészeti Panasztestület
- 3.) Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4.) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos postai úton panaszt terjesztett elő a vele szemben foganatosított rendőri intézkedés alkalmazása miatt. A Panaszos kérte, hogy kifogásait a Panasztestület vizsgálja ki.

A panaszos a panaszában előadta, hogy * szám alatti, az Önkormányzat tulajdonát képező bérlakás kiürítése iránti perben született jogerős határozat végrehajtására került sor.

A panaszos – a végrehajtást foganatosító önálló bírósági végrehajtó megérkezése előtt – tizenöt aktivista társával felsorakozott az érintett lakás körfolyosójára nyíló bejárati ajtó előtt, hogy jelenlétével akadályozza a bírósági végrehajtást, a lakás kiürítését, így kívánván felhívni a közvélemény figyelmét a Magyarországon egyre több embert érintő lakhatási problémákra, az elhelyezés nélküli kilátások embertelenségére.

Az önálló bírósági végrehajtó felszólította az aktivistákat, hogy a végrehajtást ne akadályozzák. A felszólításnak az aktivisták nem tettek eleget, ezért az önálló bírósági végrehajtó a rendőrség közreműködését kérte.

A rendőrség képviselője egyenként felszólította az aktivistákat, hogy igazolják magukat. A tizenöt aktivista iratait a rendőrök – az egyes személyek személyazonosságának megállapítása nélkül – összegyűjtötték. A rendőrség képviselője felszólította az aktivistákat, hogy hagyjanak fel a cselekményükkel, ugyanis azzal jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértését követik el, továbbá tájékoztatást adott az előállítás és a kényszerítő eszközök alkalmazásának a lehetőségéről. A felszólításnak a csoport öt tagja eleget tett, a többi tíz aktivista a helyén maradt.

Az általános felszólítást, továbbá más aktivistákkal szembeni intézkedés megkezdését követően, a más aktivistákkal „összekapcsolódó” panaszost a rendőrség képviselője ismételten felszólította a szabálysértés abbahagyására, valamint tájékoztatta az előállítás és a kényszerítő eszközök alkalmazásának a lehetőségéről.

A panaszos – élve „a polgári engedetlenség eszközével” – a felszólításnak nem tett eleget és passzív ellenállást tanúsított, ezért a rendőrök testi kényszert alkalmaztak vele szemben és leválasztották az aktivisták élőláncáról. Az ernyedtesthelyzetben lévő panaszost a lépcső felé húzták, majd megbilincseltek. A panaszos a lépcsőn, a saját lábán – a rendőrök kíséretében – ment le, majd a ház előtt várakozó rendőrségi kisbuszba ültették be, ahol hosszabb idő eltelte után igazoltatták. Ülő testhelyzetben a panaszos nem tudott eleget tenni a felszólításnak, ezért az igazoltató rendőr vette ki a hátsó zsebéből az okmányait.

Ezután a panaszost a Rendőrkapitányságra szállították további kilenc aktivistával együtt, ahová dél körül került előállításra. A panaszos ezután a rendőrség udvarán várakozott bilincsből, hogy sorra kerüljön az előállító helyiségben. A bilincset * óra és * óra között vehették le a panaszosról. A panaszos a szabálysértési eljárási meghallgatását követően, körülbelül * óra körül távozhatott.

A Panaszos részletesen kifejtette, hogy álláspontja szerint a rendőrség minden jogalapot nélkülöző módon állította őt elő és bilincselte meg, továbbá kifejtette, hogy megítélése szerint az előállítás időtartama sértette a személyes szabadsághoz fűződő alapvető jogát.

A Panaszos – panasz szerint – a vele szemben foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban, „alapjogsértés” elnevezésű pontban – nevesítve – az alábbiakat kifogásolta:

- az előállítás indokoltságát;
- az előállítás arányosságát;
- az előállítás időtartamát;
- a bilincselését.

A Panasztestület a lefolytatott vizsgálatában megállapította, hogy az előállítás jogalapja kapcsán nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető joga. A Panasztestület a

panaszos előállítását arányosnak ítélte meg, így álláspontja szerint ennek kapcsán sem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga.

A Panasztestület a panaszos előállításának az ideje kapcsán a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető jogának a súlyos sérelmét állapította meg, mert az aránytalanul, szükségtelenül és indokolatlanul hosszú volt a jogkorlátozással elérni kívánt célhoz mérten, illetve a 8 óras időtartam leteltét követően a rendőri szerv vezetője engedélyének hiányában jogalap nélküli is volt. A Panasztestület álláspontja szerint a panaszossal szemben alkalmazott bilincselés sértette a panaszos emberi méltósághoz való jogát.

A Panasztestület úgy ítélte meg, hogy az alapjogsérelem elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- panaszbeadvány;
- jelentés az előállítás végrehajtásáról/ kényszerítő eszköz alkalmazásáról;
- parancsnoki vélemény és kivizsgálás előállítás végrehajtásáról/ kényszerítő eszköz alkalmazásáról;
- osztályvezetői átirat;
- rendőri jelentés;
- kapitányságvezetői átirat;
- előadó ív;
- az önálló bírósági végrehajtó rendőrségnek címzett megkeresése;
- nyomtatvány az előállító helyiségben elhelyezett fogvatartott személyről, a panaszos előállítás során tett nyilatkozatai;
- igazolás az előállítás időtartamáról;
- jegyzőkönyv eljárás alá vont személy meghallgatásáról;
- határozat szabálysértési eljárásban;
- az Osztály átiratai;
- a Robotzsaru Neo Integrált ügyviteli, ügyfeldolgozó és elektronikus iratkezelő rendszerben készített, majd kinyomtatott, „Ügyirat adatai” című és a Rendőrkapitányság ügyében végzett eljárási cselekményeket rögzítő adatlap;
- a Szabálysértési Hatóság ügydöntő határozat átvételét igazoló, szám nélküli irata;
- a rendőri szervezeti elem átirata.

III.

A panaszos panaszában utalt 2 db internetes címre (linkre), amely címeken videofelvételek érhetőek el a kilakoltatásról, illetőleg a rendőri fellépésről.

A közigazgatási hatósági eljárás megindulását követően a hatóság – a tényállás tisztázási kötelezettségéből adódóan – beszerezte (CD lemezre lementette) a felvételeket.

Az egyik felvételen a televízióadó magazinműsorának – a témával kapcsolatos – 10 perc 31 másodperc hosszúságú riportfilmje látható. A riportfilmben a panasz alapját képező

kilakoltatással kapcsolatban szólalnak meg különböző interjúalanyok, illetőleg a kilakoltatás végrehajtása alkalmával készült, egy-egy kiragadott részlet látható.

A másik felvétel 1 perc 10 másodperc hosszúságú, amely a körfolyosó távolabbi végéről készült és a végrehajtással érintett lakás bejárati ajtajánál zajlott eseményeket rögzítette, amint 4 fő rendőr éppen egy aktivista kiemelését végezte az „élőláncból”.

A felvételek kapcsán megállítom, hogy a rendőri intézkedés elleni panasz elbírálása szempontjából releváns adatokat, információkat nem tartalmaznak, ezért azokat bizonyítékként az eljárás során nem vettem figyelembe.

IV.

A lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a panaszos által előterjesztett panaszban megfogalmazott állításokat alátámasztó további bizonyítási indítványt, egyéb nyilatkozatot, illetőleg bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során – az intézkedő rendőrök által tett jelentésekben foglalt nyilatkozatokon túl – egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Ezek alapján a Pp. 195. § (1) bekezdés szerint a rendőri jelentés közokirati jellegére tekintettel, az abban foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték hiányában, döntésem meghozatalánál a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul. Ezen álláspontom kialakításánál figyelemmel voltam több korábbi bírósági ítéletre és döntésre is. (Pl.: 1/2004. Büntető jogegységi határozat, BH2009. 230, Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.173./2013/7. számú ítélete.)

V.

A tényállás teljes körű tisztázása szempontjából kiemelt jelentőséggel bírnak a Panaszossal szemben történt intézkedés alább részletezett előzményei, amely előzmények a II. részben felsorolt bizonyítási eszközök alapján kerültek megállapításra.

Az önálló bírósági végrehajtó a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 45. §-ra való hivatkozással, megkereséssel fordult a Rendőrkapitánysághoz, a * szám alatti ingatlan birtokba adása (kiürítése) tárgyában.

A végrehajtásra kötelezett lakása előtt – nagy médiaérdeklődés mellett – aktivisták tartózkodtak, akik egymásba kapaszkodva kívánták megakadályozni a végrehajtói eljárás megkezdését.

A végrehajtó tájékoztatta a jelenlévőket a végrehajtási cselekmény okáról, menetéről. Figyelmeztette őket az eljárás akadályozása esetén várható jogkövetkezményekről, valamint felszólította őket, hogy ne akadályozzák a végrehajtói eljárást. A végrehajtó figyelmeztetését és felszólítását a jelen lévő aktivisták figyelmen kívül hagyták, ezért az önálló bírósági végrehajtó rendőri közreműködést kért a helyszínen tartózkodó rendőröktől (Vht. 45. § (1) és (2) bekezdése).

Az eljáró rendőröket az Rtv. 13. § (1) bekezdése alapján intézkedési kötelezettség terhelte, amely alapján többször felszólították a csoport tagjait, hogy aktív magatartásukkal ne akadályozzák a végrehajtási eljárást. Tájékoztatást adtak, hogy amennyiben nem hagynak fel a magatartásukkal, akkor jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértését (a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 216. § (1) bekezdése) valósítják meg.

Az aktivisták a rendőrök többszöri felszólítása ellenére sem hagytak fel passzív ellenállással, ezzel akadályozták a végrehajtási eljárás lefolytatását, ezért – mivel a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatták, illetőleg velük szemben a szabálysértési eljárás azonnal lefolytatható volt – a kényszerítő eszköz alkalmazásának a kilátásba helyezésére történt figyelmeztetést követően, megkezdték az aktivisták előállítását a Rendőrkapitányságra. Az előállítások során az intézkedő rendőrök az ellenszegülés megtörésére testi kényszert, valamint azokkal szemben, akik nem voltak hajlandók az együttműködésre bilincset alkalmaztak. A panaszost megbilincseltek. Az előállított személyi szabadságának korlátozására, valamint a fogvatartottak tényleges elhelyezésére a Rendőrkapitányság előállító helyiségében került sor. A panaszossal szemben az előállítás *-n * óra * perctől * óra * percig tartott. Az előállító helyiségben * óra * perctől * óra * percig tartózkodott.

Az intézkedéssel érintett személyek részére az előállításukról igazolást állítottak ki. Tekintettel arra, hogy a szabálysértési eljárás azonnali lefolytatásának a feltételei fennálltak, ezért az érintettek meghallgatása, illetve a szabálysértési eljárásban hozott határozatok kihirdetése megtörtént. Ezt követően az előállított személyeket szabadon bocsátották.

VI.

A panaszban megfogalmazott kifogás vonatkozásában álláspontom a következő:

1.) Az előállítás jogalapja

A Vht. 45. §-a alapján *„(1) A végrehajtó intézkedésével szembeni ellenszegülés esetén a végrehajtó tájékoztatja az ellenszegülést megvalósító személyt az ellenszegülés esetén követendő eljárásról és az ellenszegülés következményeiről, és közvetlenül a legközelebbi, általános rendőri feladatokat ellátó helyi rendőri szervhez fordul, amely köteles a végrehajtási eljárásban haladéktalanul közreműködni az ellenszegülés megszüntetése végett a végrehajtó intézkedésének befejezéséig.*

(2) Ellenszegülésnek minősül, ha a jogszerű végrehajtói intézkedéssel érintett személy

a) nem veti alá magát a végrehajtói intézkedésnek és fizikai erőlkifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni, vagy

b) a végrehajtói intézkedés során a számára jogszerűen adott végrehajtói utasításokat nem hajtja végre, és ezzel akadályozza a végrehajtói intézkedést.”

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése alapján *„A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.”*

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja alapján, *„A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt,*

f) aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani;”

Az Szabs. tv. 216. § (1) bekezdése alapján *„Aki a rendvédelmi szerv vagy a vámszerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik, szabálysértést követ el.”*

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 5. § (3) bekezdése szerint *„Ha az intézkedés alá vont a rendőr felszólításának nem tesz eleget, az intézkedő rendőr „A törvény nevében!” felszólítással figyelmezteti, hogy szigorúbban lép fel.”*

A Szolgálati Szabályzat 37. § (1) és (3) bekezdése szerint „Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv az állami és a helyi önkormányzati szervek által foganatosított végrehajtási eljárásban részt vevő személyek biztonságához segítséget nyújt, valamint a végrehajtási eljárásban alkalmazható helyszíni kényszer-cselekményeknek való ellenszegülést megszünteti, továbbá - ha a végrehajtási kényszer-cselekményre feljogosított az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv közreműködését kéri - végrehajtja a bíróság intézkedésében meghatározott adós személye elleni kényszer-cselekményt.

(3) A rendőr végrehajtási cselekményeket nem végezhet, a végrehajtót kizárólagosan megillető kényszer-cselekményt nem foganatosíthat, rakodási, szállítási munkában nem vehet részt. A rendőr az Rtv.-ben megállapított kényszerítő eszközök megfelelő alkalmazása mellett gondoskodik arról, hogy az illetéktelen személyeket távol tartsa a végrehajtás helyszínétől.”

A Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés b) pontja szerint „Az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából a rendőr az alábbiak szerint tesz különbséget:

b) aktív ellenszegülést tanúsító személy, aki nem veti magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erő kifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni,”

A Szolgálati Szabályzat 39. § (3) bekezdés a) és b) pontja szerint „A kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon a következő sorrendben meg kell előznie:

a) a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, valamint

b) a figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.”

A határozat V. részében ismertetett előzmények alapján megállapítható, hogy az önálló bírósági végrehajtó a Vht. 45. § (1) bekezdésben rögzítetteknek megfelelően végrehajtotta a hatáskörébe tartozó intézkedéseket, ennek alkalmával a lakás ajtajában ülő, illetve álló személyeket tájékoztatta a végrehajtási cselekmény okairól, lefolytatásáról, valamint felhívta a figyelmüket, hogy amennyiben a végrehajtást akadályozzák a helyszínen jelen lévő rendőri erők segítségét fogja kérni. A csoport tagjai a végrehajtó felszólításának nem tettek eleget, ezért a Vht. 45. § (2) bekezdése alapján rendőri intézkedést kért.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a jelenlévő rendőröket az Rtv. 13. § (1) bekezdésében rögzítettek alapján intézkedési kötelezettség terhelte, ezért megfelelő jogalap birtokában – figyelemmel a Szolgálati Szabályzat 37. § (1) és (3) bekezdésére – intézkedést kezdeményeztek a bírósági végrehajtást akadályozó csoport tagjaival szemben.

Az intézkedést foganatosító rendőrök felszólították a lakás ajtajában ülő, illetve álló aktivistákat, hogy a lakás ajtaját hagyják el, ne akadályozzák a végrehajtást végző önálló végrehajtó munkáját.

A rendőrök – figyelemmel a Szolgálati Szabályzat 5. § (3) bekezdésére – a „Törvény nevében!” szavak előrebocsátásával ismételt felszólították a csoport tagjait, hogy cselekményükkel hagyjanak fel, ugyanis annak továbbfolytatásával szabálysértést valósítanak meg.

A rendőrök tájékoztatták az aktivistákat, hogy amennyiben a cselekményüket tovább folytatják, akkor a Szabs. tv. 216. § (1) bekezdése alapján jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértését valósítják meg. A rendőrök arról is tájékoztatást adtak a csoportnak, hogy amennyiben nem hagynak fel az erő kifejtéssel járó, összekapaszkodásban megnyilvánuló aktív ellenszegülésükkel (Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés b) pontja), kényszerítő eszközök (testi kényszer, bilincs) alkalmazását követően, előállítást kezdeményeznek velük szemben.

Az aktivisták – közöttük a panaszos – a felszólítások ellenére az aktív ellenszegülő magatartásukkal nem hagytak fel, továbbra is az ajtóban ültek és álltak, karjukat és lábukat

összefogva, összekulcsolva – erő kifejtésével – akadályozták a végrehajtó munkáját, illetőleg nem engedelmeskedtek a rendőri felszólításnak. Mindezek alapján a panaszost – az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja adta felhatalmazás alapján – a szabálysértési eljárás azonnali lefolytatása érdekében előállították a Rendőrkapitányságra, amely eljárást le is folytattak a panaszossal szemben.

Mindezek alapján megállapítom, hogy az előállítás kellő jogalap birtokában került végrehajtásra, így az ezzel kapcsolatos panasz alaptalan.

2.) Az előállítás arányossága

Az Rtv. 15. § (1) és (2) bekezdése szerint *„A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.*

(2) Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.”

Az Rtv. 16. § (1) bekezdése alapján *„A rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége nélkül is biztosítható.”*

A panaszos előállítására a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján azért került sor, mert a rendőri felszólításnak nem engedelmeskedett, aktív ellenszegülő magatartást tanúsított, így cselekményével a Szabs. tv. 216. §-ában foglalt szabálysértést valósította meg. A panaszos ellenszegülését, a szabálysértés tovább folytatását más módon nem lehetett megörni, és nem lehetett másként megakadályozni, mint az előállítás foganatosításával, így az adott helyen, adott időben nem állt a rendőrség rendelkezésére, más kevésbé jogkorlátozó eszköz az elérni kívánt cél realizálása érdekében, mint az előállítás végrehajtása. Azzal, hogy a panaszost előállították, így „kiszakították” abból a környezetből, amelyben a társaival szándékegységben egy jogerős bírósági döntés végrehajtására irányuló eljárást akadályoztak meg. Megállapítható az is, hogy a végrehajtási eljárás zavartalan lefolytatásának a biztosítása, a rendőrségi felszólításban foglaltaknak érvényre juttatása más módon nem volt biztosítható csak a személyi szabadságot korlátozó intézkedés végrehajtásával.

A fentiek alapján megállapítom, hogy az előállítás foganatosítása az arányosság figyelembevételével került végrehajtásra, így a panasz e vonatkozásban is alaptalan.

3.) Az előállítás időtartama

Az Rtv. 33. § (3) és (4) bekezdései szerint *„ A rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.”*

(4) „Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.”

A Szolgálati Szabályzat 30. § (3) bekezdése alapján *„Az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. § (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.”*

A panaszos állítása szerint az előállítás aránytalanul hosszú ideig tartott. A panaszos együttműködő volt a rendőrökkel, így nem volt olyan körülmény, amely okot adhatott volna, a hosszú időtartamú előállítására. Egy egyszerű megítélésű szabálysértésről volt szó, amely körülményeit már a helyszínen tisztázni lehetett volna.

A rendelkezésre álló rendőrségi iratokból rekonstruálni lehet, hogy milyen eljárási cselekményeket foganatosítottak a rendőrök. Az ellentétes és különböző jelentésekben más-más időpontot megjelölő dokumentumok közül az Alosztály vezetőjének jelentésében foglalt időpontot fogadtam el a helyszínen az intézkedés megkezdésének. A fentiek alapján a rendőrök az intézkedést * óra * perckor kezdték meg a lakás előtt tartózkodó személyekkel szemben. A személyeket felszólították magatartásuk abbahagyására, majd amikor annak nem tettek eleget igazoltatták őket egyenként, majd ismételt felszólították őket a követendő magatartásra, egyúttal pedig a jogsértő magatartás abbahagyására. Mivel a panaszos a legalább két rendőri felszólításban foglaltaknak nem engedelmeskedett, így a rendőrség a panaszos előállítása felől határozott. A panaszossal szemben foganatosított rendőri intézkedés kezdete a „Jelentés előállítás végrehajtásáról/kényszerítő eszköz alkalmazásáról” rendőrségi dokumentáció szerint * óra * perc volt.

A panaszos önként nem engedte el a társait, akikkel össze volt kapaszkodva, így a rendőrség testi kényszer segítségével tudta a panaszos előállítását foganatosítani. Ezt követően a panaszost igazoltatták, majd ruházat átvizsgálást hajtottak végre, és testi kényszer alkalmazva előállították a Rendőrkapitányságra, ahol * óra * perckor helyezték el az előállító helyiségben. Itt * óra * percig tartózkodott, majd pedig szabadon bocsátották. A rendőrség vele szemben szabálysértési eljárást indított, amelynek során * óra * perc és * óra * perc között hallgatták meg. A Robotzsaru integrált ügyviteli, ügyfeldolgozó és elektronikus iratkezelő rendszer „Iktatói érkeztetések, alszámok” menüpontjának adatai szerint a Rendőrkapitányságon * óra * perckor hoztak szabálysértési határozatot, amelyet a szabálysértési ügyirat borítójának adatai szerint a panaszos még aznap át is vett.

A rendőri szervezeti elem vezetője által aláírt és a rendőri szerv vezetőjének aláírásával jóváhagyott tájékoztatás megállapította, hogy az előállítás hosszát az is befolyásolta, hogy a szabálysértés miatt előállított személyek esetében valamennyi, a különböző normákban előírt adminisztrációs jellegű cselekményt, illetve szabálysértési eljárási cselekményt szakszerűen, jó szakmai színvonalon végezték el a rendőrök.

Az elvégzett cselekmények időigényesek, amely nem csupán azt jelenti, hogy maguk a reálcselekmények hosszabb időt vesznek igénybe, hanem azt is, hogy azok – az iratokon szereplő időigényen, azaz az ún. „hasznos” időn túl – szellemi, szervezési előmunkákat igényelnek. A Panasztestület által kalkulált, a rendőri jelentésekre, illetőleg a szabálysértési határozatok elkészítésének időigénye jócskán alulértékelt. Egy szakszerű rendőri jelentés, valamint egy bíróság előtt is „helytálló” szabálysértési határozat megírása nem negyed-, illetve fél órát vesz igénybe. Ennyi idő alatt a jogszabályi hivatkozások összegyűjtése, valamint az iratoknak még a formai kialakítása sem lehetséges, nem beszélve azok tartalommal történő megtöltéséről.

Összefoglalva megállapítható, hogy a panaszos személyi szabadságát * óra * perctől * óra * percig, azaz 7 óra 40 percen keresztül korlátozták, ami nem jelent aránytalanul hosszú időt annak tükrében, hogy ezen időintervallumban a rendőrség további kilenc személyt állított elő és folytattak le velük szemben is a szabálysértési eljárást.

Az is megállapítható, hogy a helyszínen a rendőrök több személyt szólítottak fel a szabálysértés abbahagyására, egyenként igazoltatták őket, majd egyenként próbálták meg őket a követendő magatartásra rábírní, majd amikor ennek nem tettek eleget, ellenszegültek, akkor a rendőrök az általuk alkotott évláncból kiszakítva őket próbálták meg elvinni a személyeket a helyszínről.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a rendőrök a panaszos előállításának ideje alatt folyamatos munkát végeztek, az előállítás idejét kellőképpen kihasználták, ezért a panasz e tekintetben alaptalan.

4.) Bilincs

Az Rtv. 47. §-a szerint, *„A rendőr - intézkedése során - az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszer) alkalmazhat.”*

Az Rtv. 48. § c) és d) pontja alapján *„A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy*

c) szökésének megakadályozására,

d) ellenszegülésének megtörésére.”

A Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés a) pontja szerint *„Az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából a rendőr az alábbiak szerint tesz különbséget:*

a) passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat,”

A Szolgálati Szabályzat 41. § (4) bekezdés b) pontja alapján *„A bilincselés módjai:*

b) kezek előre vagy hátra bilincselése,”

A Szolgálati Szabályzat 41. § (6) bekezdés a) és aa) pontjai alapján *„A bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy*

a) a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha

aa) a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadástól, valamint szökéstől,”

E panaszpont kapcsán az alábbi bizonyítékokat vettem figyelembe.

Az előállítás végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés az alábbiakat tartalmazza:

„(...) Az önálló bírósági végrehajtó felszólította ezen személyeket, hogy az intézkedését ne akadályozzák és a hatósággal működjenek együtt.

Az ott tartózkodó személyek az együttműködést megtagadták ezt egyértelműen részére szóban is kifejezték. Erre tekintettel felkérte az ott tartózkodó rendőri egységet, hogy intézkedéséhez a karhatalmi segítséget adja meg. A fentiekre tekintettel (...) r. szds. úr utasítást adott az intézkedés megkezdésére. Az intézkedés megkezdésekor (...) r. tzls. felszólította az ott tartózkodó riportereket, hogy menjenek hátrébb és az intézkedéshez biztosítsák a megfelelő helyet, amelynek eleget tettek.

Ezek után (...) r. tzls. felszólította az ajtónál tartózkodó személyeket, hogy „(...) r. tzls. vagyok, a Törvény nevében! felszólítom önöket, hogy a cselekményükkel hagyjanak fel, mert azzal a jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértését követik el, azt fejezzék be és a hatóságokkal működjenek együtt!” Továbbá tájékoztatta őket, hogy amennyiben a szabálysértést a rendőri felszólítás ellenére folytatják, akkor elő lesznek állítva a rendőrkapitányságra, valamint velük szemben kényszerítő eszközt fognak alkalmazni. Erre reakció ezen személyek felől nem érkezett. Továbbá (...) r. tzls. ezen személyektől megkérdezte, hogy vezetőjük van-e, erre nemleges válasz érkezett. (...)

(...) Törvény nevében! szavak előre bocsátásával ismételt felszólítottam, hogy a szabálysértő cselekményével hagyjon fel, valamint amennyiben azt folytatja, elő fogom állítani a Rendőrkapitányságra, elmondtam vele szemben kényszerítő eszköz alkalmazására fog sor kerülni.

Nevezett személy a felszólítást szemmel láthatóan megértette viszont szóban nem volt hajlandó válaszolni, és passzív ellenállást tanúsítva nem mozdult.

Ekkor nevezett személlyel szemben az ellenszegülés megtörése céljából testi kényszert alkalmaztam, azaz a tanult önvédelmi fogásokkal felállítottam a földön ülő pozícióból (...). Ezt követően a szökésének megakadályozása céljából hátra helyzetben megbilincseltem.

A bilincselést oly módon hajtottam végre, hogy az álló helyzetben lévő nevezett személy (...) r. őrm. által rögzített bal karjára a bilincset ráraktam, mialatt a jobb keze már hátra helyzetben volt a karbólcső miatt, így a bilincs másik felét szintén ráraktam a kezére. Így nevezett személy kezeit hátra helyzetben összebilincseltem.

Nevezett személy a bilincselésnek ekkor már nem állt ellen, így vele szemben további testi kényszer, ill. egyéb kényszerítő eszköz nem került alkalmazásra. (...)

A fenti jelentés részletéből is egyértelműen megállapítható, hogy panaszos megtagadta az együttműködés minden formáját, amely elhatározását még szóban is közölte az intézkedő rendőrökkel. Ezek alapján kijelenthető, hogy a panaszos magatartása – a jövőt tekintve – mindenképpen magában hordozta annak a lehetőségét, hogy a vele szemben megkezdett intézkedés alól megpróbálja kivonni magát és megpróbálja elhagyni a helyszínt (szökés), vagy tevékenyen az intézkedő rendőrök ellen fordul (ellenszegülés).

Álláspontom szerint az intézkedő rendőrök egy felfokozott légkörű helyszínen a média képviselőinek jelenlétében, joggal feltételezték azt, hogy a panaszos – társaival együtt – megpróbálja kivonni magát az intézkedés alól, vagy ellenszegül a jogszerű rendőri intézkedésnek, ezért a megelőzés és az eredményes intézkedés biztosítása érdekében – az Rtv. 47. §-a alapján alkalmazott testi kényszert követően – az Rtv. 48. § c) és d) pontja adta felhatalmazás adta alapján hátra helyzetben (Szolgálati Szabályzat 41. § (4) bekezdés b) pontja és a 41. § (6) bekezdés a) és aa) pontjai) bilincselést alkalmaztak a panaszossal szemben.

Az Rtv. 48. §-hoz fűzött indokolás szerint a bilincs a további ellenszegülés, a szökés, a támadás megakadályozására szolgáló megelőző, védelmi jellegű kényszerítő eszköz. Ennélfogva alkalmazása előzetes ellenállás tanúsítása nélkül vagy fizikai kényszer folyamánként is szóba jöhet. Az alkalmazás törvényi feltétele azonban, hogy kizárólag személyi szabadság korlátozásával járó rendőri intézkedés keretében (elfogás, előállítás, elővezetés, őrizetbevétel) alkalmazható.

Az Rtv. 15. § (1) és (2) bekezdése szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

E törvényi rendelkezések nem csak a rendőr által alkalmazható „kényszer” maximumát, de minimumát is előírják, mégpedig oly módon, hogy a rendőr olyan fokú kényszert kell, hogy alkalmazzon, amely megfelelő biztonságot fog nyújtani az intézkedés jövőbeni része során is. Ez az előírás az intézkedő rendőrtől azt követeli meg, hogy a panaszos jövőbeni magatartására vonatkozóan vonjon le megbízható következtetéseket. E következtetést a rendőr a helyszínen a jövőre vonatkozóan nem végezheti el „patikamérlegen”. Számtalan példa mutatta már, hogy a rendőr olykor „alábecsüli” a szükséges intézkedés mértékét. Ezek következménye „jobb esetben mindössze” szökés, rosszabb esetben önkárosítás, súlyos sérülés, lőfegyverhasználat lett. A rendőrtől a törvényalkotó elvárja, hogy az intézkedése során ilyen esetek ne következhesse be.

Fontos hangsúlyozni azt a tényt is, hogy az alkalmazott kényszerítő eszköz „pozitív hatását”, azaz a megelőzőt további jogsértő cselekményt – megtörténtük hiányában – igazolni, bizonyítani nem lehet sem az intézkedés korai szakaszában, a kényszerítő eszköz alkalmazását megelőzően a helyszínen, sem azt követően hatósági, vagy bírósági eljárásban.

A jogalkotó ezért a mérlegelésnek „tágabb kört enged” amikor azt írja elő, hogy a rendőri intézkedés csak „nyilvánvalóan aránytalan” hátrányt nem okozhat az intézkedés alá vont személynek.

A két vizsgálandó kényszerítő eszköz (testi kényszer, bilincs) között jogalkotói jogértelmezés nem tett különbséget súlyuknál fogva sem az Rtv-ben, sem az intézkedés idején hatályban volt más jogszabályban. Az Rtv. indokolása sem állít fel bármilyen rangsort a kétféle kényszerítő eszköz vonatkozásában.

Jogalkotói iránymutatás hiányában a hatóság jogalkalmazói tevékenysége során ezt követően azt vizsgálta meg, hogy a testi kényszer és a bilincs között fennáll-e „nyilvánvaló” és szignifikáns különbség a tekintetben, hogy mekkora hátrányt okoz.

A testi kényszer alkalmazása olyan fizikai erő kifejtés, amely ereje, irányultsága (elvezető fogások, karfeszítés, földre fektetés) révén képes lehet megtörni az elszennedőjének akaratát, azaz az akaratlagos ellenszegülő mozgását mindaddig, amíg a rendőr saját fizikai erő kifejtését megfelelő intenzitással és irányultsággal fenntartja. A bilincs fizikai jellemzőinél fogva – a testi kényszerhez hasonlóan, szakszerűen felhelyezve – arra alkalmas, hogy a megbilincselte személy nem kívánt mozgását lehetetlenné tegye. Amíg a testi kényszerrel akár az intézkedés alá vont személy teljes testét kontrollálni lehet, addig a kezek megbilincselése csak a kezek szabad mozgását gátolja meg, sok esetben továbbra is szükséges az illető kísérése, megfogása.

A testi kényszer alkalmazásával szembeni ellenszegülés esetén maga a testi kényszer hámsérülést, vagy ennél súlyosabb sérülést (ízületi, vagy csontsérülést) is okozhat. A bilincs szabályszerűen felhelyezve további ellenszegülés (a kezek szétfeszítése) esetén szorosabbá válva jellemzően hámsérülést okoz.

Az akarathajlító hatás, a személyes szabadság korlátozásának mértéke tekintetében tehát megállapítható, hogy a bilincselés alkalmazása koránt sem jelent fizikailag nagyobb mértékű korlátozást. A testi kényszer a rendőr fizikai képességeit és figyelmét jellemzően nagymértékben, akár teljes mértékben leköti. A bilincs alkalmazásával a rendőr a helyszíni intézkedése során fizikai erejét és figyelmét egyaránt nagyobb mértékben oszthatja meg, hiszen a nem kívánt mozgást nem a rendőr, hanem túlnyomórészt a bilincs akadályozza. Ez utóbbi úgy az intézkedés biztonsága, mint a tágabb környezet, végső soron a közrend szempontjából is kedvezőbb intézkedési helyzetet jelent.

Szóba jöhet a kényszerítő eszközök alkalmazásának negatív társadalmi megítélése, és ebben a körben kérdéses lehet, hogy a megbilincselés nagyobb mértékben korlátozza-e az emberi méltóságot, becsületet, mint a folyamatos karfeszítéssel, vagy más módon kivitelezett megfogással történő elvezetés. Jogszabály iránymutatást nem ad a hatóságnak ilyen értékelés elvégzéséhez, így ez nem tartozik a hatáskörömbé.

A Szolgálati Szabályzat 41. § d) pontja értelmében a bilincs különösen akkor alkalmazható, ha a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülés testi kényszerrel nem törhető meg. A testi kényszer akarathajlító jellegére tekintettel fogalmilag feltétlenül az ellenszegülő magatartás megszűnését eredményezi, ez ugyanakkor nem jelenti az ellenszegülés megtörését is, azaz az ellenszegülési szándéktól való elállást, ezért a testi kényszer megszüntetésekor az intézkedés alá vont személy további aktív ellenszegülést tanúsíthat. Erre tekintettel a bilincs alkalmazása a testi kényszert kiváltva, kiegészítve a további ellenszegülő magatartás megakadályozására hivatott. A testi kényszerrel lefogott személy esetében azt, hogy csupán ellenszegülő magatartása kényszerű megszűnéséről, avagy az ellenszegülés megtöréséről (szándéktól való elállásról) van-e szó, alapvetően tudati, érzelmi kérdésként, egzakt módon eldönteni, tehát az érintett jövőbeni szándékára vonatkozóan biztos következtetést levonni sem a helyszínen, sem a későbbiek során nem lehet.

Ezért – a már fent is kifejtettek szerint – az Rtv. rendelkezése értelmében a rendőr mérlegelésén múlik, hogy a testi kényszer felváltása, kiegészítése céljából alkalmazza-e a

bilincselést. A jelen esetben a tényállásban említett indulatos, aktív ellenszegülő magatartásra tekintettel okszerűen döntött a rendőr úgy, hogy a testi kényszerrel a bilincseléssel kiváltva továbbra is fenntartja a panaszos szabad mozgásának korlátozását mindaddig, amíg a helyszíntől eltávolítva, a rendőrkapitányság területére kísérik, kizárva, minimálisra csökkentve a további jogsértő cselekmény elkövetésének a lehetőségét.

Megállapítottam, hogy a bilincselés és a testi kényszer között nyilvánvaló különbség a korlátozás azaz „hátrány okozás” mértékében nem állapítható meg, sőt a bilincselés a testi kényszerrel szemben csak a karok mozgását akadályozza legfeljebb azonos sérülés veszélye mellett. Ezért a rendőr az Rtv. 15. §-ában foglalt nyilvánvaló hátrányokozás tilalmát nem szegte meg, hiszen úgy a jogszabályi környezetből, mint a tényszerű összehasonlításából nem következik nyilvánvaló különbség a két kényszerítő eszköz között, azaz intézkedése az Rtv. 48. § c) és d) pontja alapján a bilincselés tekintetében is arányos volt.

Mindezeket figyelembe véve megállapítom, hogy a bilincs alkalmazása indokolt, jogszerű, szakszerű és arányos volt, ezért az e tekintetben előterjesztett panasz alaptalan.

VII.

A rendőri intézkedés elleni panaszok kapcsán fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a panaszoszt több alkalommal felszólították, hogy az intézkedő rendőrökkel működjön együtt és az aktív ellenszegülő magatartással hagyjon fel. A felszólítások ellenére a Panaszos megtagadta az együttműködést, holott az Rtv. 19. § (1) bekezdése értelmében – „*A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.*” – a rendőr „utasításának” engedelmeskednie kellett volna.

A Legfelsőbb Bíróság egy másik eset kapcsán korábban megállapította, hogy: „*(...) a felperes [a Panaszos] rendőri intézkedéssel szembeni panasz megtételével fejezheti ki egyet nem értését az ellene foganatosított intézkedéssel szemben, azonban a helyszínen – ellenszegülésével – nem bírálhatja felül a rendőri intézkedés jogszerűségét, a rendőri felszólításnak egyet nem értés esetén is köteles eleget tenni.(...).*”¹

VIII.

Az Rtv. 93/A. § (7) bekezdés második mondata alapján:

„Ha az országos rendőrfőkapitány, valamint a belső bűnmegelőzési és bünfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, illetve a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója határozatban eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.”

- 1. A Panasztestület megítélése szerint a Panaszos előállításának időtartama nem felelt meg az Rtv. 15. §-ában meghatározott követelményeknek, így álláspontja szerint a Panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga súlyosan sérült.**

A Panasztestület álláspontjával nem értek egyet.

¹ Lásd: BH2009. 382 – Az előállítás jogszerű annak a szabálysértést elkövetőnek, aki a rendőri intézkedésnek ellenszegül, és a demonstráció szándékával nem hagy fel (1994. évi XXXIV. törvény 33. §, 92.§, 93. §, 1989. évi III. törvény 2. §)

Az előállítás végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés szerint a panaszossal szembeni rendőri intézkedés *-n * óra * perckor vette kezdetét, majd az előállító helyiségben elhelyezett fogvatartott személyről szóló, szám nélküli nyomtatvány és az előállítás időtartamáról szóló, szám nélküli igazolás szerint *-n * óra * perckor ért véget, majd ekkor szabadon bocsátásra került.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a Panaszos személyes szabadsága 8 óra időtartamon belül került korlátozásra.

Az intézkedő rendőrök a helyszínen összesen * fővel szemben kezdeményeztek rendőri intézkedéseket. Ennek alkalmával szabálysértés abbahagyására szólították fel egyenként az aktivistákat, majd amikor a csoport tagjai nem tettek eleget a felszólításoknak, aktív ellenszegülést tanúsítottak, a rendőrök egyenként külön-külön – testi kényszert alkalmazva – emelték ki őket az élláncból, ahol addig összekapaszkodva akadályozták a végrehajtói, illetőleg a rendőri intézkedéseket. Az élláncból kiemelt személyeket egyenként igazoltatták, ruházatukat átvizsgálták, majd a Rendőrkapitányságra előállították.

Az előállító helyiségben elhelyezett fogvatartott személyről szóló, szám nélküli nyomtatvány, illetve az Osztály jelentése szerint a panaszost *-n * óra * perckor helyezték el az előállító helyiségben.

A panaszos előállító helyiségben történt elhelyezését megelőzően a Panaszosnál lévő tárgyak, a letéti tárgyakról szóló jegyzőkönyvben feltüntetettek alapján, tételesen átvették.

A személyes szabadságot korlátozó intézkedés időtartama alatt – a Rendőrkapitányság munkatársai – az alábbi dokumentált intézkedéseket, eljárási cselekményeket hajtották végre.

A panaszos tájékoztatást kapott jogairól, kötelezettségeiről, jogorvoslati lehetőségeiről, az előállító helyiség rendjéről, nyilatkoztatták az esetleges sérüléseiről, betegségeiről, egészségügyi állapotáról, vallásgyakorlásával kapcsolatos esetleges igényeiről, nyilatkoztatták továbbá fogvatartásával kapcsolatos értesítési szándékáról, dohányzási, illetőleg ételmezési igényeiről is.

A tájékoztatások, illetőleg nyilatkozatok a „Nyilatkozat” az előállított, elővezetett személy előállító helyiségben történő elhelyezésekor a szóbeli tájékoztatás megtörténtéről, hozzátartozó, egyéb személy értesítéséről és az írásos tájékoztató átvételéről” elnevezésű, szám nélküli nyomtatványon kerültek dokumentáltan rögzítésre.

Elkészítették a panaszos előállításával kapcsolatos személyes szabadságot korlátozó intézkedésről szóló jelentést.

A fogvatartott étellel történő ellátásáról szóló szám nélküli nyilatkozat szerint * óra * perckor élelmiszert biztosítottak a részére.

A Szabs. tv. rendelkezései alapján szabálysértési eljárás megindítására került sor.

Az eljárás alá vont személy meghallgatásáról szóló jegyzőkönyv szerint a Panaszost – a Szabs. tv. rendelkezései alapján – meghallgatták, amely *-n * óra * perc és * óra * perc közötti időben került végrehajtásra.

A Robotzsaru integrált ügyviteli, ügyfeldolgozó és elektronikus iratkezelő rendszer *-n készült (kinyomtatott), „Ügyirat adatai” elnevezésű, a Rendőrkapitányság ügyében végzett eljárási cselekményeket rögzítő adatlapja alapján megállapítható, hogy a Rendőrkapitányság munkatársai * óra * perckor – a panaszos vonatkozásában – ügydöntő határozatot hoztak, amelyet a panaszos még aznap – aláírásával igazoltan – átvett.

Az előállítás időtartama kapcsán figyelembe kell venni azt a fontos körülményt, hogy az intézkedés helyszínéről a panaszoson kívül még * fő aktivista került előállításra, akik vonatkozásában párhuzamosan, a fent részletezett eljárási rendben folytak az adminisztrációs és az eljárási tevékenységek és cselekmények.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a rendőrök a panaszos előállításának ideje alatt folyamatos munkát végeztek, az előállítás idejét kellőképpen kihasználták, ezért a Panasztestület állásfoglalásával nem értek egyet.

A Panasztestület megállapította továbbá, hogy az előállítás meghosszabbításának tényét nem vezették fel a jelentésre és a rendőri szerv nem küldte meg az előállítás időtartamának meghosszabbításáról szóló határozatot sem. A Panasztestület szerint mindezek alapján a panaszos előállításának időtartama nem csak az arányosság szerinti elvét sértette, de a 8 órás időtartam leteltét követően – a rendőri szerv vezetője engedélyének hiányában – jogalap nélküli is volt.

A Panasztestület álláspontjával kapcsolatos megállapításom a következő:
Az előállítás *-n * óra * perctől * óra * percig – 8 órás időtartamon belül – került végrehajtásra, ezek alapján az előállítás időtartamának meghosszabbítása nem volt indokolt, így annak végrehajtására nem került sor.

2. A Panasztestület a bilincseléssel összefüggésben úgy foglalt állást, hogy az sértette a panaszos emberi méltósághoz fűződő jogát.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján egyértelműen megállapítható, hogy panaszos megtagadta az együttműködés minden formáját, amely elhatározását még szóban is közölte az intézkedő rendőrökkel. Ezek alapján kijelenthető, hogy a panaszos magaratása – a jövőt tekintve – mindenképpen magában hordozta annak a lehetőségét, hogy a vele szemben megkezdett intézkedés alól megpróbálja kivonni magát és megpróbálja elhagyni a helyszínt (szökés), vagy tevékenyen az intézkedő rendőrök ellen fordul (ellenszegülés).

Álláspontom szerint az intézkedő rendőrök egy felfokozott légkörű helyszínen a média képviselőinek jelenlétében, joggal feltételezték azt, hogy a panaszos – társaival együtt – megpróbálja kivonni magát az intézkedés alól, vagy ellenszegül a jogszerű rendőri intézkedésnek, ezért a megelőzés és az eredményes intézkedés biztosítása érdekében – az Rtv. 47. §-a alapján alkalmazott testi kényszert követően – az Rtv. 48. § c) és d) pontja adta felhatalmazás adta alapján hátra helyzetben (Szolgálati Szabályzat 41. § (4) bekezdés b) pontja és a 41. § (6) bekezdés a) és aa) pontjai) bilincselést alkalmaztak a panaszossal szemben.

A Panasztestület megállapításával nem értek egyet, álláspontom szerint a bilincs alkalmazása indokolt, jogszerű, szakszerű és arányos volt.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye II. cikk és a IV. cikk;
- A polgári perrendtartásról szóló 1952. törvény 195. § (1) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 29. § (1) bekezdése, 50. § (1) bekezdése, 51. § (2) bekezdés II. fordulata, a 100. § (1) bekezdés e) pontja, a 109. § (1) bekezdés a) pontja;
- A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 13. § (1) bekezdése, 15. § (1) és (2) bekezdése, 19. § (1) bekezdése, 33. § (2) bekezdés f) pontja, 33. § (3) bekezdése, 47. §-a, 48. § c) és d) pontja, 92. § (1) bekezdése, 93/A. § (9) bekezdése;
- A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 45. § (1) és (2) bekezdése;

- A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 216. § (1) bekezdése;
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 5. § (3) bekezdése, 37. § (1) és (3) bekezdése, 39. § (2) bekezdés a) pontja, 39. § (3) bekezdés a) és b) pontja, 41. § (1) bekezdés g) pontja, 41. § (4) bekezdés b) pontja, 41. § (6) bekezdés a) és aa) pontja.

Budapest, 2016. május 30.

Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos